

Roll No.....

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 8

पूर्वमध्यमा द्वितीयखण्ड

MPSS SE 16 (602)

संस्कृतभाषा परिचयः

द्वितीय-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

निर्देशः—सर्वे प्रश्नाः निर्देशानुसारं समाधेयाः।

1. (क) निम्नाङ्कितानां सन्धिविच्छेदं कुरुत -

5

(i) यद्यपि

(ii) नवोदयः

(iii) सदैव

(iv) फणीन्द्रः

(v) विनायकः

(vi) तपश्चर्या

(vii) जगदीशः

(viii) तच्छ्रीरम्

(ix) तल्लीनः

(x) कोऽयम्।

(ख) निम्नाङ्कितेषु सन्धिः क्रियताम् -

5

- (i) देवी + अर्चा
- (ii) पितृ + आदेशः
- (iii) देव + ऋषिः
- (iv) भानु + उदयः
- (v) पो + इत्रम्
- (vi) प्राक् + मुखः
- (vii) सम् + शयः
- (viii) नद्याः + तीरम्
- (ix) देव + ओकः
- (x) सखै + औ।

2. निम्नलिखितानां समासविग्रहं कृत्वा समास नामानि लिखत -

10

- (क) मातेव
- (ख) अधिहरि
- (ग) नीलोत्पलम्
- (घ) शङ्कुलाखण्डः
- (ङ) गङ्गाजलम्
- (च) त्रिलोकी
- (छ) पीताम्बरः
- (ज) नीलकण्ठः
- (झ) संज्ञापरिभाषम्
- (ञ) रामकृष्णौ।

3. पञ्चानां धातूनां लट्लकारे रूपाणि लिखत - 10
भू, पा, स्था, ह, गम्, कृ, दृश, प्रच्छ।
4. अधोलिखितेषु प्रकृतिप्रत्यय विभागः क्रियताम् - 15
- (1) क्रेतव्यम्
 - (2) चयनीयम्
 - (3) कार्यम्
 - (4) गोप्यम्
 - (5) कारकः
 - (6) गन्तुम्
 - (7) एधमानेः
 - (8) अर्चितः
 - (9) कृत्वा
 - (10) नेयम्
 - (11) कर्ता
 - (12) पठन्
 - (13) वर्तमानः
 - (14) गतवान्
 - (15) पृष्ट्वा।
5. तद्धितान्त शब्दानां प्रत्यय निर्देशः क्रियताम् - 5
- (क) राघवः
 - (ख) बुद्धिमान्
 - (ग) कार्तिकी
 - (घ) लघुतमः
 - (ङ) वैयाकरणः।

6. (अ) कति कारकाणि भवन्ति ? परिगणनं क्रियताम्। 5
(ब) (क) कारकं किम् ? 1
(ख) कारणं किम् ? 1
(ग) सम्प्रदानं किम् ? 1
(घ) अधिकरणं किम् ? 1
(ङ) अपादाने का विभक्तिः भवति ? 1
7. (क) अव्ययस्य परिभाषां लिखत। 5
(ख) उपसर्ग संज्ञकानाम् अव्ययानाम् उल्लेखः क्रियताम्। 15
8. 'अन्यभाषासु संस्कृतस्य प्रभावः' इति विषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः। 20